

KRESKA (88) *sb f*

kreska (77), **kryska** (11); *kreska CzechRozm* (7), *CzechEp*, *WerGośc*, *WujNT* (5), *JanNKar* (40), *JanNKarKoch* (19); *kryska SienLek* (3), *RejZwierc*, *BudBib* (2); *kreska* : *kryska Mącz* (4 : 5).

e pochylone (w tym 1 r. błędne znakowanie), a jasne.

sg N kréska (11). ◊ *G kréski* (15). ◊ *D krésce* (3). ◊ *A kréskę* (7). ◊ *I kréską* (29). ◊ *pl N kréski* (3). ◊ *G krések* (7). ◊ *A kréski* (2). ◊ *I kréskami* (8); -ami (7), -ami (1) *BudBib*. ◊ *L kréskach* (1). ◊ *du N (cum nm) krésce* (2) *WujNT przedm 29* [2 r.].

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

Krótką lub cienką linią; linea Mącz, Cn; incisio, incisura, lineamentum, lineola Cn (88) : *Lineo*, *Liniyuyę/ kryłzę/ kriski czinię. Mącz 194b, 194b* [3 r.], 243a, 376d; obaczywłszy ná *Figurze przezwiłko Niemieckie*. S tego wyłózenia obaczyłz/ który Członek ty kryłki vkázuią. *SienLek 35, 35* [2 r.].

W charakterystycznym połączeniu: pociągnąć kreskę (2).

Szeregi: »linije albo kreski« (1): *Linearis pictura, Graece Graphis, Liniámi* tylko álbo *kreskami* náznáczone málowanie. *Mącz 194b*.

»punkt a kryska« (1): *Dispungo, Rołpycham/ przekrifzam/ to yeft punktámi á kryskámi* pokrífzam. *Mącz 331d*.

a. *Karb, nacięcie, znaczek robiony przez wierzyciela na oznaczenie wielkości zaciągniętego długu; znak długu* (2) : *RejZwierc 271v*; *Poydziem do miefzká iego/ áliści w nim nie máłz nic/ ná ścienie krefek siełá/ ná grzbiecie nie wiele/ bo fię włzytko przez gárdło przelało. WerGośc 235*.

b. *Znak graficzny (używany najczęściej dla oznaczania barwy samogłosek lub miękkości spółgłosek albo jako znak interpunkcyjny); interductus Mącz, Cn; apex Vulg* (75) : *Interductus, Przekrefzenie ítréwka álbo kréská* któráfmy zwykli czynić gdy co piłzemi. *Mącz 172b*; *tedym ono słowo przyładzał/ ále ták/ że ie káždy może znác. Bom ie owemi kryłkami okrefzał/ ktore po Grecku/ parentheses zowiemy. BudBib B3v, B3v; CzechRozm 63v, 91, 91v, **7v; CzechEp 113;* " *Tákie dwie krefce lepák ná brzegu wyrázone/ známionują wykład słow trudnieyfzych w texcie przy tymże znáku położonych WujNT przedm 29, przedm 29, Luc 16/17; [Górnicki] miáłto kréłki iednéy, vżywa circumflexu ták/ b JanNKar Ev; Náđ to, po/ c/ nigdy cienkiéy kréłki nád/ z/ nie náyduiemy. JanNKar E2; Trzećie [e] z kréłką v ípodku dobre iest. JanNKar E3v; Trzećiego Zed z kréłką przez pół, trudno po tē czáfy w druku vżywác było. JanNKar G, C4v, E [5 r.], Ev [2 r.], E3 [3 r.], E3v [3 r.] (33); piérwizé [c] z Łacińłkim iedno/ iako nic: drugié z kréłką iako/ nié JanNKarKoch Ev, D4v [5 r.], Ev, E3 [2 r.], E3v, Fv (18).*

W przeciwstawieniu: »kreska...punkt« (1): *Lif 36. á v 15. słowá mowię te/ krefká ma być táka / á nie táki punkt. CzechRozm **7*.

W charakterystycznych połączeniach: cienką kreską (3); *znaczyć (znaczoney) kreską* (8); *bez kreski* (3); *z kreską* (15); *z kreską przez pół* (5), *u spodku (na dole)* (2).

Wyrażenia: »a bez kreski« (2): *żeby iuz żadnégo a/ bez kréłki niebyło, coby zbytniē było. JanNKar E, E*.

»a z kreską« (1): to á/ z krèską łácińfkié, chciał [Kochanowski] áby krèski żadnéy nád łobą niemiáło *JanNKar E*.

»e bez kreski« (1): ten *vocatiuus*, Pánie, *domine*, niech idźie proftym/ e/ bez krèfki *JanNKar E3v*.

»e z kreską« (1): Y to łowo te przez è z krèfką, ieft záfwe v mnie *numerus pluralis JanNKar G3*.

Szeregi: »akcent albo kreska« (1): Infzé accenty álbo krèfki, gdzie ich dwie álbo trzy po łobie, áby tylko oštátnia byłá znáczona *JanNKar F3v*.

»jedno jota abo (ani) jedna kreska« = *jota unum, aut unus apex Vulg (3)*: poki iedno nie przeminie niebo y źiemiá/ iotá iedno/ ábo iedná kréfká/ żadną miárą nie przeminie od zakonu [*Vulg Matth 5/19*] *CzechRozm 91v*; *WujNT przedm 31, Matth 5/19*.

»kreska albo ogon« (1): Oštátnie [e] z kréfką albo z ogonem/ iako to/ vczynię. *JanNKarKoch E3v*.

»punkt a(1)bo kreska« (2): Y to lámo mieyfce/ wedle rozłózenia punktow ábo kréfek/ ktorými ieft rozdzielone/ ieft mi ná pomocy. *CzechRozm 63v*; *JanNKar C3*. [*Ponadto w przeciwstawieniu 1 r.*].

Synonimy: znak; **b.** *akcent, kulasik, przekreszenie, strefka*.

Cf **KRES**